

MEDI-SFEER

is een tijdschrift uitgegeven voor huisartsen en gastro-enterologen.

WEKELIJKS

24 nummers/jaar
Oplage: 10.500 exemplaren

HOOFDREDACTEUR:

Alex Van Nieuwenhove

REDACTIE:

Pierre Dewaele
Jean-Yves Hindiet

EINDREDACTIE:

Elien Devillé
Julie Gueulette
redac@rmnet.be

SALES MANAGER:

France Neven
f.neven@rmnet.be

PRODUCTIE:

Pierre-Yves Derkenne

MEDICAL DIRECTOR:

Dominique-Jean Bouilliez

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Vincent Leclercq

PAPIEREN JAARABONNEMENT:

€420 (België)

DIGITAAL JAARABONNEMENT:

€420

WEB:

www.medi-sfeer.be

Alle rechten voorbehouden, inclusief vertalingen, zelfs gedeeltelijk. Verschijnt eveneens in het Frans.

COPYRIGHT

PromoHealth asbl
12, avenue Marie-Antoinette
1410 Waterloo

Lid van de Unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers

De uitgever kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor de inhoud van de artikels, die onder de verantwoordelijkheid van de auteurs vallen. Door de snelle evolutie van de medische wetenschap is het aan te bevelen de diagnostische richtlijnen en therapeutische aanbevelingen extern te verifiëren. De inhoud van de snelle lezing valt niet onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

WOORD VOORAF

Samenwerking met andere beroepsgroepen om het gebruik van benzodiazepines in België te verlagen

Slapeloosheid, angst: veel Belgen gebruiken daar benzodiazepines voor, ondanks informatiecampaagnes die de mensen aanraden om naar andere oplossingen te zoeken (1). In 2022 heeft 20% van de Belgen benzodiazepines ingenomen, dus meer dan 2 miljoen mensen. Dat cijfer is weliswaar aan het dalen (2).

In sommige situaties kan het nodig zijn om benzodiazepines gedurende langere tijd in te nemen, maar de richtlijnen stellen dat het gebruik van benzodiazepines in de tijd moet worden beperkt, vooral bij ouderen (3). Als men een behandeling start, moet men dan ook snel beslissen tot een 'deprescribing'. De huisarts is daarbij de spilfiguur. De patiënten kennen de risico's van benzodiazepines immers niet goed (4). Veel patiënten denken voorts dat, als de arts het geneesmiddel blijft voorschrijven, het wel goed zal zijn voor hen. Zeer vaak verloopt alles dan in stilte. Geen informatie, te verwachten obstakels tegen stopzetting en hernieuwing van het voorschrift... Noch de patiënt noch de arts snijdt het probleem aan, soms vele jaren lang (5).

Misschien biedt samenwerking tussen verschillende beroepen soelaas?

In Canada is aangetoond (6) dat samenwerking met de apotheker de huisarts kan helpen de 'deprescribing' te starten bij patiënten die chronisch benzodiazepines gebruiken. Hoe kan de apotheker helpen? In februari 2023 heeft het Riziv een verkennend programma gefinancierd dat de patiënten onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid biedt om de behandeling stop te zetten met capsules die de apotheker klaarmaakt. Er bestaan drie schema's voor een min of meer snelle degressieve stopzetting (5, 7 en 10 niveaus) en de patiënt kan twee keer op vervolgccontrole gaan bij de apotheker (7). Eén jaar na de lancering hadden meer dan 5.500 mensen gebruik gemaakt van het programma, dat overigens werd verlengd tot december 2024 (8). Met het oog op het opbouwen van een duurzame samenwerking ter zake met de apothekers, kan overleg tussen de arts en de apotheker (9) (dat ook door het Riziv wordt gefinancierd) helpen om ieders rol te verduidelijken, niet alleen qua 'deprescribing', maar ook, en dat is essentieel, wat het eerste voorschrift betreft. In 2022 werden kleine verpakkingen (met 10 tabletten of minder, naargelang het geneesmiddel) weinig gebruikt. Bij veel patiënten lenen kleine verpakkingen zich echter goed om een langdurig gebruik te vermijden.

Bij het afbouwen rijst ook de vraag of er alternatieven zijn. Een ander geneesmiddel is geen goede oplossing... Opnieuw kan samenwerken helpen. Cognitieve en gedragstherapie is veilig en blijkt doeltreffend te zijn bij de behandeling van insomnie op lange termijn (10). Het platform www.spreekerover.be geeft de patiënten en de arts informatie over eerstelijnspsychologen in de buurt die beschikbaar zijn. Andere psychologen werken in een slaapkliniek. De website www.gebruikvanpsychofarmaca.be bevat informatie over verschillende tools die artsen, apothekers en psychologen daarbij kunnen helpen.

Deprescribing van benzodiazepines is een soms complex proces dat veel tijd en energie vergt. Samenwerking met andere gezondheidswerkers, waarbij ieder zijn specifieke expertise aanreikt, kan de taak verlichten en de slaagkansen verhogen.

Catherine Péteïn, Anne Spinewine

Clinical Pharmacy and Pharmacoepidemiology Research Group, UCLouvain

Referenties

1. Service Public Fédéral Santé Publique Sécurité de la chaîne alimentaire et Environnement. Somnifères et calmants, pensez d'abord aux autres solutions (accessed 20/11/2024); Available from: <https://www.health.belgium.be/fr/sante/prenez-soin-de-vous/medication/somniferes-et-calmants#article>
2. Service Public Fédéral Santé Publique Sécurité de la chaîne alimentaire et Environnement. Benzodiazépines et z-drugs: chiffres et tendances 2022 (accessed 20/11/2024); Available from: <https://www.usagespsychotropes.be/benzodiazepines-et-z-drugs-chiffres-et-tendances-2022>
3. O'Mahony D, et al., STOPP/START criteria for potentially inappropriate prescribing in older people: version 3. Eur Geriatr Med, 2023;14(4): 625-632.
4. Coteur K, et al., Reducing long-term use of benzodiazepine receptor agonists: In-depth interview study with primary care stakeholders. Health Expect, 2023;27(1).
5. Williams F, et al., A circle of silence: The attitudes of patients older than 65 years of age to ceasing long-term sleeping tablets. Australian Family Physician, 2016;45(7):506-511.
6. Martin P, et al., Effect of a pharmacist-led educational intervention on inappropriate medication prescriptions in older adults: The d-prescribe randomized clinical trial. JAMA, 2018;320(18):1889-1898.
7. Centre Belge d'Information Pharmacothérapeutique. Lancement d'un programme de sevrage progressif des benzodiazépines et apparentés (accessed on 30/03/2023); Available from: <https://www.cbip.be/fr/lancement-dun-programme-de-sevrage-progressif-des-benzodiazepines-et-apparentes/>
8. Agence Fédérale des Médicaments et des Produits de Santé (AFMPS). Flash VIg-news: Programme de sevrage aux benzodiazépines prolongé jusqu'au 31 décembre 2024 (accessed 20/11/2024); Available from: https://www.afmps.be/fr/news/flash_vig_news_programme_de_sevrage_aux_benzodiazepines_prolonge_jusquau_31_decembre_2024
9. Institut National d'Assurance Maladie Invalidité. Concertation médico-pharmaceutique (accessed 21/11/2024); Available from: <https://www.inami.fgov.be/fr/themes/qualite-des-soins/medicaments/concertation-medico-pharmaceutique>
10. Perlis ML, et al., Insomnie. Lancet, 2022;400(10357):1047-1060.